

Activiteitenplan ontheffingsaanvraag

Buizerdnest Uilenstede 471-473 te Amstelveen

Rapportnummer: 20190452/rap01
Status rapport: versie 1
Datum rapport: 2 augustus 2019

Auteur: P.I. (Pim) Godschalk
Projectleider: P.I. (Pim) Godschalk
Kwaliteitscontrole: E. (Esther) Schiedon

Opdrachtgever: SCI Student Experience Real Estate II C.V.
t.a.v. de heer R. Huttinga
Postbus 233
3640 AE Mijdrecht

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

ATKB Middelharnis
Prins Bernhardlaan 147
3241 TA Middelharnis

ATKB Zoetermeer
Baron de Coubertinlaan 3
2719 EN Zoetermeer

ATKB Waardenburg
Koeweistraat 7
4181 CD Waardenburg

T. 088-11 53 200
www.at-kb.nl
info@at-kb.nl

IBAN: NL53 RABO 0160 1775 29
BTWnr 8076.36.757B01
K.v.K. 27177140

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel rapport.....	1
1.3 Leeswijzer en documentwijzer	1
2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	2
2.1 Beschrijving huidige situatie	2
2.2 Planning en toekomstige situatie.....	3
3 AANWEZIGHEID, EFFECTEN EN MAATREGELEN.....	4
3.1 Aanwezigheid beschermde soorten	4
3.2 Mogelijke effecten.....	5
3.3 Maatregelen	6
3.3.1 Maatregelen om directe schade te voorkomen.....	6
3.3.2 Maatregelen om indirecte schade te voorkomen	7
3.4 Staat van instandhouding	8
4 WETTELIJK BELANG EN ALTERNATIEVENAFWEGING.....	10
4.1 Wettelijk belang	10
4.1.1 Onderbouwing.....	10
4.1.2 Maatregelen	10
4.2 Alternatievenafweging	10
4.2.1 Locatie en inrichting	10
4.2.2 Werkwijze en planning.....	11
5 DESKUNDIGE EN VERANTWOORDING GEGEVENS	12
5.1 Deskundige	12
5.2 Verantwoording gegevens	12

Bijlagen:

1. Quick scan flora en fauna Uilenstede 471-473 te Amstelveen. ECOquickscan, 13 december 2018, projectnummer 18068.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

SCI Student Experience (hierna 'opdrachtgever') is voornemens om een studentenhotel te realiseren op de locatie Uilenstede 471-473 te Amstelveen. Dit terrein is momenteel nog onbebouwd.

ECOquickscan heeft eind 2018 een ecologische quickscan uitgevoerd op de locatie. Hieruit blijkt dat er een buizerdnest aanwezig is in een boom dicht op de rooilijn. Het is nog niet geheel duidelijk of deze boom behouden kan blijven. Door het planvoornemen komt de boom echter zeer dicht op bebouwing te staan waarmee de functionaliteit van het nest verloren gaat. Daarmee is sprake van het beschadigen van een nest van een jaarrond beschermde vogelsoort, hetgeen een overtreding is van art. 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Voor deze overtreding wordt ontheffing aangevraagd.

1.2 Doel rapport

Dit rapport dient als onderbouwing van de ontheffingsaanvraag voor de buizerd. In dit document wordt de beschikbare informatie waar nodig samengevat. Tevens wordt beschreven hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd, welke mitigerende maatregelen worden genomen, welke compenserende maatregelen worden genomen dan wel reeds zijn uitgevoerd, welk wettelijk belang van toepassing is en worden alternatieven afgewogen. Op basis van deze informatie kan de beoordeling door het bevoegd gezag plaatsvinden.

1.3 Leeswijzer en documentwijzer

In hoofdstuk 2 wordt het plangebied beknopt beschreven, in hoofdstuk 3 worden de resultaten van het nader onderzoek samengevat en effecten en maatregelen beschreven. In hoofdstuk 4 van dit activiteitenplan wordt het wettelijk belang onderbouwd en wordt de alternatievenafweging gemaakt. Hoofdstuk 5 tenslotte is een verantwoording van de deskundigheid van het betrokken adviesbureau en medewerkers.

De volgende documenten zijn relevant bij dit project:

1. Quick scan flora en fauna Uilenstede 471-473 te Amstelveen. EOCquickscan, 13 december 2018, projectnummer 18068.

Deze zijn als bijlagen toegevoegd aan dit activiteitenplan.

2 HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

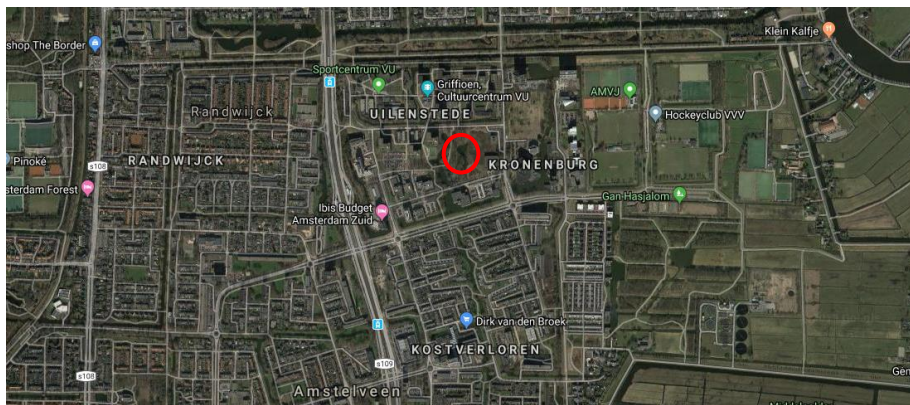
2.1 Beschrijving huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de Uilenstede 471-473 te Amstelveen. Het perceel betreft een braakliggend stuk grond grenzend aan een klein stukje bos en een waterpartij. Een deel van de watergang ligt in het plangebied en zal worden gedempt. In figuur 2-2 is het plangebied weergegeven op een luchtfoto met de ruimere omgeving. Foto's van het plangebied zijn opgenomen in bijlage 1.

Figuur 2-1. Ligging plangebied (rood omlijnd, figuur overgenomen uit bijlage 1).

Het plangebied ligt op de campus van de Vrije Universiteit van Amsterdam.

Figuur 2-2. Ligging plangebied (rood omlijnd) in ruimere omgeving (bron ondergrond: Google Maps).

2.2 Planning en toekomstige situatie

De planning van de werkzaamheden is nog niet bekend. De start van de bouw is wel buiten het broedseizoen, zodat de buizerd al een andere nestlocatie zal zoeken en er geen verstoring optreedt van een reeds broedende buizerd of andere broedvogels in de bomen en bosschages.

In figuur 2-3 is een impressie van het ontwerp voor de nieuwbouw opgenomen.

Figuur 2-3. Impressie nieuwbouw (screenshot uit bijlage 1).

3 AANWEZIGHEID, EFFECTEN EN MAATREGELEN

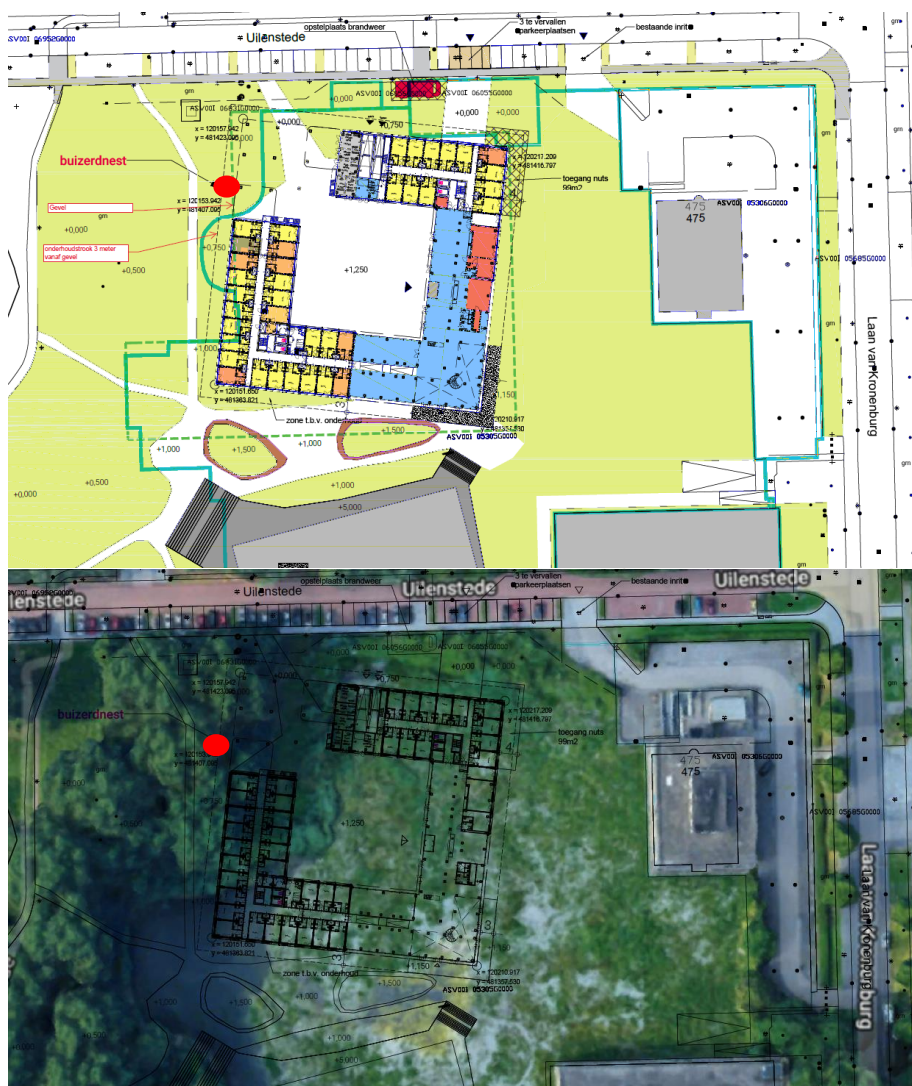
3.1 Aanwezigheid beschermde soorten

Voor de locatie is een quickscan uitgevoerd, zie bijlage 1. Hieronder is beknopt weergegeven wat de conclusies zijn van de quickscan ten aanzien van de verschillen soortgroepen van beschermde soorten:

- Flora: geen beschermde soorten te verwachten.
- Grondgebonden zoogdieren: geen beschermde soorten te verwachten (geldt ook voor kleine marterachtigen). Wel kan de algemeen voorkomende egel en enkele muizensoorten aanwezig zijn, voor die soorten geldt echter een vrijstelling.
- Broedvogels (jaarrond beschermd): er is mogelijk een buizerdnest aanwezig.
- Broedvogels (niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst (cat. 5)): geen soorten verwacht waarvoor een jaarrond bescherming gerechtvaardigd is.
- Broedvogels (algemene soorten, tijdens het broeden beschermd): in de bomen en struiken ten westen van het plangebied kunnen diverse algemene soorten broeden als vink, roodborst, winterkoning, zanglijster en merel; op het grasveld zouden pioniersoorten kunnen voorkomen.
- Vleermuizen: verblijfplaatsen en vliegroutes ontbreken, er is mogelijk sprake van algemeen, niet-beschermd foerageergebied.
- Reptielen: beschermde reptielen worden niet verwacht.
- Amfibieën: geen beschermde soorten verwacht, wel kunnen algemene soorten voorkomen zoals bruine kikker en gewone pad, voor die soorten geldt echter een vrijstelling.
- Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden: beschermde soorten worden niet verwacht.

Uit de quickscan is gebleken dat een buizerd langdurig aanwezig was boven het westelijk gelegen bosje. Uit een quickscan uitgevoerd door ATKB in de bredere omgeving (in opdracht van de gemeente Amstelveen, voor het hele gebied Kronenburg, rapportage met kenmerk 20190074/rap01, versie 1, 27 maart 2019) is gebleken dat het nest in gebruik is (veldbezoek uitgevoerd op 28 februari 2019). Voor onderhavig planvoornemen heeft ATKB tevens een bomeninventarisatie uitgevoerd op 7 juni 2019. Hierbij zijn de buizerds wederom aangetroffen bij het nest. De locatie van het nest is weergegeven in figuur 3-1.

Op basis van deze gegevens is de aanwezigheid van een buizerdnest voldoende zeker, daarom is geen nader ecologisch onderzoek uitgevoerd.

Figuur 3-1. Locatie buizerdnest (rode stip) op een bouwtekening (boven) en een luchtfoto (onder). Gegevens afkomstig van opdrachtgever.

3.2 Mogelijke effecten

De voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting tot gevolg dat de boom met het nest gekapt moet worden. Mogelijk kan de boom blijven staan, echter is het nest dan op een afstand van minder dan 5 m van de gevel van het gebouw aanwezig. Dit leidt met zekerheid tot verlies van functionaliteit van het nest.

De voorgenomen werkzaamheden hebben dan ook de volgende negatieve effecten:

- Beschadigen en/of vernielen van het nest (overtreding art. 3.1 lid 2 Wnb)
- Het opzettelijk verstoren van de buizerd (overtreding art. 3.1 lid 4 Wnb)

Van doden of verwonden is geen sprake doordat de buizerd mobiel is en de werkzaamheden zelfstandig kan vermijden.

Beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen

Door de oprichting en het gebruik van het pand (lichtuitstraling en aanwezigheid mensen) gaat de functionaliteit van het nest verloren. De buizerd zal zeker een alternatief zoeken en niet op enkele meters van de gevel blijven broeden. Daarmee is sprake van het beschadigen en/of vernielen van het nest, ook al wordt de boom mogelijk niet gekapt en blijft het nest dus fysiek behouden. Daarmee is sprake van overtreding van art 3.1 lid 2 van de Wnb, hiervoor wordt ontheffing aangevraagd.

Op beperkte schaal gaat er ook foerageergebied verloren. Gezien de omvang van het gebied dat een paar buizerds bestrijkt is de oppervlakte van de demarcatie van de nieuwbouw niet relevant en vormt geen essentieel foerageergebied. Er zijn voldoende alternatieven in de omgeving (vooral ten oosten) beschikbaar.

Opzettelijk verstoren

De werkzaamheden leiden tot verstoring van de buizerd; doordat het nest verlaten zal worden moet de buizerd een alternatieve nestplek vinden en in gebruik nemen. Daarmee is sprake van opzettelijke verstoring van de buizerd. Echter, conform lid 5 van art. 3.1 is verstoring niet verboden als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (zie daarvoor par. 3.4). Omdat het slechts om 1 broedpaar gaat en er landelijk meer dan 10.000 paar buizerd broeden, is van een wezenlijke invloed geen sprake. De werking van art. 3.1 lid 4 komt daarmee te vervallen. Voor overtreding van deze bepaling wordt daarom geen ontheffing aangevraagd.

Cumulatieve effecten

Er zijn geen naburige projecten bekend met negatieve effecten op de buizerd. Gezien de stedelijke locatie is het ook niet te verwachten dat in de directe omgeving een ander broedpaar buizerd aanwezig is. Aangezien de soort territoriaal is zijn er sowieso geen andere in gebruik zijnde nesten in de directe omgeving. Gezien de zeer kleine bijdrage van de populatie in het plangebied aan de landelijke populatie is het niet waarschijnlijk dat de werkzaamheden leiden tot cumulatief negatieve effecten met een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding tot gevolg. Zie verder par. 3.4 voor de staat van instandhouding.

3.3 Maatregelen

De maatregelen om negatieve effecten te beperken vallen uiteen in twee delen:

Mitigatie:

- Maatregelen om directe schade aan individuen van de buizerd te voorkomen (beperken verstoring);

Compensatie:

- Maatregelen om indirecte schade aan de buizerd te voorkomen door alternatieve verblijfplaatsen te creëren;

3.3.1 Maatregelen om directe schade te voorkomen

Werken in de minst kwetsbare periode

De werkzaamheden dienen te worden opgestart in de minst kwetsbare periode, dat wil zeggen buiten het broedseizoen. Voor de buizerd is die periode de maanden februari tot en met augustus (bron: kennisdocument Buizerd, BIJ12). Deze periode is ook breed genoeg om overige, algemene broedvogels te ontzien. Kap van bomen kan dus plaatsvinden in de periode september t/m januari.

Een broedvogelcontrole vooraf is in die periode niet nodig, omdat broedvogels dan met zekerheid afwezig zijn en aanwezige individuen zelfstandig de bouwplaats kunnen ontvluchten.

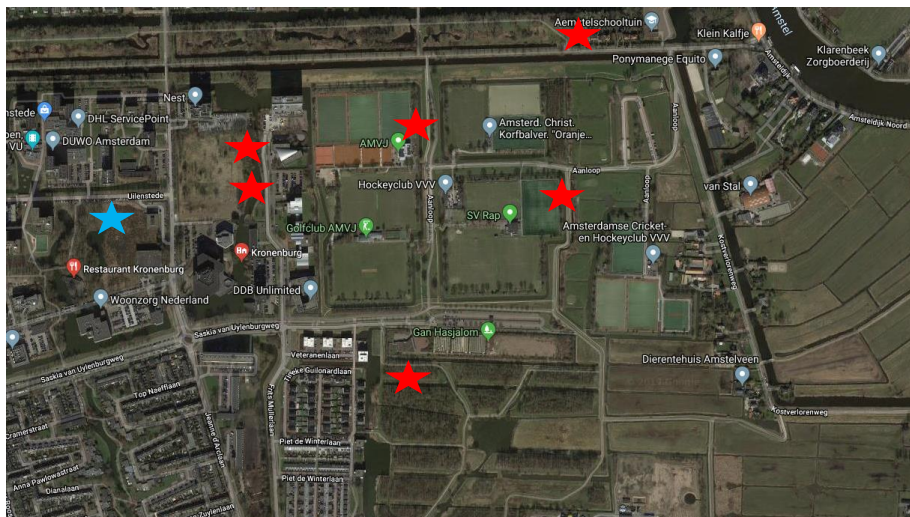
3.3.2 Maatregelen om indirecte schade te voorkomen

Het buizerdnest verliest zijn functionaliteit. Om dit te compenseren worden in de directe omgeving alternatieve nesten te worden aangeboden. Dit kan middels broedmanden. Deze zijn gemaakt van biologisch geteelde wilgentenen en gaan diverse jaren mee. In deze periode kan de buizerd hiervan gebruik maken dan wel zelf een ander nest bouwen. De broedmanden kunnen ook als start dienen voor de nestbouw van de buizerd zelf (dit doen buizerds namelijk wel in enige mate, vaak bouwen ze oude nesten van bijv. kraaien ook verder uit tot een grotere horst).

We stellen voor om 6 kunstnesten te plaatsen op verschillende locaties zodat er diverse keuze mogelijkheden zijn voor de buizerd. Een voorbeeld van een kunstnest (kleiner formaat voor boomvalk, maar ter illustratie) is weergegeven in figuur 3-2. In figuur 3-3 zijn voorlopige locaties opgenomen waar de kunstnesten geplaatst zouden kunnen worden. Deze locaties zijn nog niet afgestemd met de terreineigenaren of in het veld bekeken of ze ook daadwerkelijk geschikt zijn. Wel is het via Google Streetview bekeken op potentie.

Figuur 3-2. Voorbeeld van een kunstmatige nestmand.

Figuur 3-3. Voorbeeld geschikte locaties alternatieve buizerdnesten (bron ondergrond: Google Maps). Bestaande nest blauw, nieuwe locaties rood.

3.4 Staat van instandhouding

In de Wet natuurbescherming is in artikel 3.8, 5e lid onder c opgenomen dat een ontheffing enkel verleend wordt indien er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De volgende criteria zijn van belang bij het onderbouwen dat de staat van instandhouding niet in het geding is:

- De omvang van de populatie;
- De verspreiding van de populatie;
- Het leefgebied;
- Toekomstperspectief.

Bij het bepalen van de staat van instandhouding bepaalt de zeldzaamheid van de soort het schaalniveau. Voor de buizerd wordt op landelijk niveau getoetst, omdat de soort algemeen voorkomt in Nederland.

Omvang populatie en verspreiding

De omvang van de Nederlandse populatie buizerds wordt geschat op 10.000-17.000 broedpaar. Het is daarmee de meest algemene roofvogel die in Nederland voorkomt. De grootste dichtheden komen voor in de veenweiden en kleigebieden en de Noord- en Oost-Nederland. In stedelijk gebied broeden buizerds niet, omdat ze hoofdzakelijk foerageren op muizen die in gras- en akkerland worden gevangen. Uit dit project blijkt echter wel dat ze aan de randen van stedelijk gebied wel kunnen broeden als er voldoende grasvelden in de directe omgeving aanwezig zijn.

Trend/toekomstperspectief

De trend is positief, sinds de jaren negentig is het aantal buizerds ruimschoots verdubbeld. De staat van instandhouding wordt door SOVON voor alle onderdelen (populatie, verspreiding, leefgebied en toekomst) beoordeeld als gunstig.

Conclusie gunstige staat van instandhouding

Het planvoornemen heeft betrekking op slechts 1 broedpaar van de ruim 10.000 in Nederland. De landelijke staat van instandhouding is gunstig met toenemende aantallen. Het planvoornemen heeft dan ook geen enkel effect op de landelijke staat van instandhouding.

4 WETTELIJK BELANG EN ALTERNATIEVENAFWEGING

4.1 Wettelijk belang

De ontheffing wordt aangevraagd voor het belang bescherming flora en fauna.

4.1.1 Onderbouwing

Het planvoorstel leidt tot verlies aan functionaliteit van 1 buizerdnest. Daarvoor in de plaats wordt dit leefgebied van de buizerd verplaatst naar de rand van Amstelveen. Dit wordt gedaan door 6 kunsthorsten verspreid op te hangen meer naar de rand van Amstelveen. Deze horsten zijn geschikt als nieuw nest voor de buizerd. De horsten worden geplaatst nabij locaties die ingeschat zijn als geschikt foerageergebied voor de soort. Door de foerageergebieden nabij de beoogde locaties voor de kunsthorsten te versterken en te vergroten wordt het leefgebied van de buizerd verbeterd ten opzichte van de oude situatie. Op deze wijze wordt de buizerd een ruime keuze aan potentiële nesten geboden in de directe nabijheid van foerageergebieden aan de rand van Amstelveen, buiten de ontwikkelingszone van Kronenburg-Uilenstede.

Het optimaliseren en vergroten van foerageergebied voor de buizerd wordt gedaan in samenwerking met de gemeente Amstelveen. Het optimaliseren van foerageergebied vindt plaats door in de nabijheid van de te plaatsen horsten kansen te bieden aan kleine zoogdieren waar de buizerd op jaagt (bijvoorbeeld voor muizen). Geschikt leefgebied voor kleine zoogdieren wordt gecreëerd door het maken van zones met hoog gras/ruigten en (lijnvormige) elementen waar de dieren kunnen schuilen (bijvoorbeeld takkenrillen en stapels hout). Belangrijk bij de aanleg van zones met gras/ruigten voor kleine zoogdieren is om binnen het beheer rekening te houden met het aantal maaibeurten, creëren van getrapte graslengtes en het type vegetatie (kruiden-/bloemrijk grasland). Aanvullend kunnen weidepalen als zitposten voor de buizerd in het foerageergebied aangebracht worden.

Door optimalisatie van deze foerageergebieden wordt de buizerd mogelijk tevens vanuit omliggende weidevogelgebieden naar deze locaties gelokt. Zodoende heeft dit ook een positieve uitwerking op weidevogels in de omgeving. Van de voorgenomen ingrepen profiteren daarnaast ook andere soorten, zoals insecten, egel en kleine marterachtigen (met name van lijnvormige elementen). Kleine marterachtigen hebben eveneens als de buizerd een beschermde status binnen de provincie Noord-Holland. Om de locaties nog optimaal te maken voor insecten (zoals vlinders en wilde bijen) kunnen kruidenrijke zadenmengsels worden ingezaaid en insectenhôtels worden aangebracht.

4.1.2 Maatregelen

De volgende maatregelen worden voorgesteld bovenop de maatregelen die reeds in par. 3.3.2 zijn benoemd:

- Aanbrengen van takkenrillen/houtwallen (100 m¹) op nader te bepalen locatie(s), maar binnen 200-300 m van de huidige locatie;
- Creëren van ruigte zones met hoog gras op nader te bepalen locatie(s), maar binnen 200-300 m van de huidige locatie;
- Plaatsen van 4 weidepalen in het foerageergebied van de buizerd binnen 200-300 m van de huidige locatie;
- Aanbrengen 4 insectenhôtels op of langs het terrein van de nieuwbouw, met een oriëntatie op het zuiden;
- Aanplant van vaste nectarrijke planten, zoals lavendel, kattenkruid, salvia. Hiervan profiteren diverse wilde bijen (100 m²).

4.2 Alternatievenafweging

4.2.1 Locatie en inrichting

Alternatieven navragen, welke locaties zijn overwogen?

Met opmerkingen [ES(1): Vraag aan Rodrigo

- Het verschuiven van het gebouw zodat het effect op de boom minder groot is, is geen reëel alternatief, omdat een verschuiving van slechts enkele meters mogelijk zou zijn. Hierdoor zou het negatieve effect nog steeds optreden. Om verstoring van het nest geheel te voorkomen zou het gebouw circa 75 m verplaatst moeten worden wat gezien de verkaveling van het bestemmingsplan niet mogelijk is.

4.2.2 Werkwijze en planning

Door te werken buiten de kwetsbare periode (zie par. 3.3.1) en de verloren functionaliteit van het buizerdnest te compenseren met kunsthorsten (zie par. 3.3.2) wordt reeds het meest gunstige alternatief met de minste negatieve effecten toegepast, een betere planning of meer zorgvuldige werkwijze is niet mogelijk.

5 DESKUNDIGE EN VERANTWOORDING GEGEVENS

5.1 Deskundige

Milieuadviesbureau ATKB B.V. is betrokken als ecologisch adviseur van dit project. De heer P.I. (Pim) Godschalk is als projectleider betrokken. Hij heeft een opleiding Biologie, specialisatie Ecologie afgerond aan de Wageningen Universiteit, is actief bij de KNNV. ATKB is als lid aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. Daarmee wordt ruimschoots voldaan aan de kwalificaties die gesteld worden aan een 'erkend ecooloog'. Sinds 2011 is hij betrokken bij ecologisch onderzoek en advisering en in de loop van de jaren heeft hij diverse ontheffingen voor onder andere gewone dwergvleermuis aangevraagd en verkregen.

5.2 Verantwoording gegevens

De quickscan is uitgevoerd door ervaren ecologen en het betreffende bureau is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. De bomeninventarisatie (waarbij het buizerdnest opnieuw is vastgesteld) is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van ATKB.

ATKB kan u tevens van dienst zijn met:

BODEM

- Verkennend en nader bodemonderzoek
- Partijkeuringen grond, baggerspecie en niet vormgegeven bouwstof
- Opstellen saneringsplannen en bestekken conventionele, in-situ landbodemsaneringen
- Begeleiding en evaluatie van conventionele en in-situ landbodemsanering
- (3D)-grondradaronderzoek
- Arbitrage en juridisch advies bodemzaken
- Civieltechnisch onderzoek naar asfalt, zand en klei
- Coördinatie archeologisch onderzoek

ECOLOGIE

- Soortgericht onderzoek (o.a. vleermuizen, amfibieën, kleine marterachtigen)
- Toetsingen aan natuurwetgeving
- Ecologisch werkprotocol en begeleiding
- Vegetatiekarteringen
- Hydrobiologisch onderzoek
- Waterplantenonderzoek en Ecoscans
- Visstandbemonstering
- Vismigratieonderzoek (vistelemetrie, pit-tag)
- Actief Biologisch Beheer
- Visserijmanagement
- Visbeheerplannen
- Schouw en kwaliteitsbeoordeling nieuwe natuur
- SNL-monitoring en gebiedsanalyses

WATER&RUIMTE

- Monitoring grondwater/oppervlaktewater (meetstrategie, inrichting/beheer meetnet, kwaliteit & kwantiteit)
- Waterbodemonderzoek (NEN 5717, NEN 5720)
- Kwantitatief waterbodemonderzoek
- Voorbereiding en begeleiding van baggerwerken, inclusief waterbodemsaneringen
- Baggerplan en werkplan
- Bemalingsadvies
- Ondersteuning en advies bij (stedelijk) waterbeheer
- Ondersteuning en advies bij wettelijke procedures, inclusief vergunningen en meldingen

Integrale dienstverlening

- Asbestinventarisatie gebouwen en objecten
- Risicobeoordeling asbest in gebouwen NEN2991
- Opstellen en onderhouden asbestbeheersplan
- Begeleiding, directievoering, saneringsonderzoek bij asbestverwijdering
- Bewijsmateriaal duurzaamheidscertificering onder BREEAM-NL (diverse milieukundige credits onder Nieuwbouw en renovatie, In Use, Gebiedsontwikkeling en Sloop)
- Beleidsondersteuning
- Beleidsstudies, beheerplannen en adviezen
- Second opinions
- Monitoring en nazorg
- Directievoering & toezicht
- Uitvoeringsbegeleiding
- Coördinatie
- Detachering

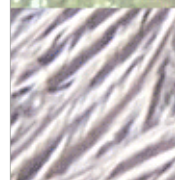
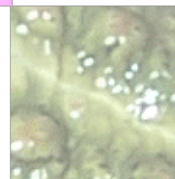
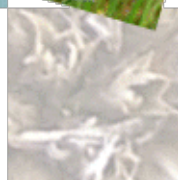
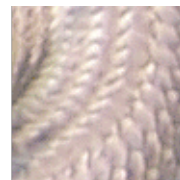

BIJLAGE 1

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

Quick scan flora en fauna

Uilenstede 471-473 te Amstelveen

lid Netwerk Groene Bureaus

13 december 2018
projectnummer: 18068

Quick scan flora en fauna

Uilenstede 471-473 te Amstelveen

Opdrachtgever	LBP SIGHT
Contactpersoon	de heer J.J. van Burg MSc
Projectnummer	18068
Datum	13 december 2018
Auteur	A. Nieuwenhuis MSc
Goedgekeurd door	ing. D.A. Riemer
Wijze van citeren	Nieuwenhuis, A., Quick scan flora en fauna Uilenstede 471-473 te Amstelveen. <i>ECOquickscan</i> , ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2018.

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus.

ECOquickscan ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

't Grieth 10 | 6924BJ Loo (Gld) T (0316) 849390 | M (06) 12 97 16 80 | haico@ecoquickscan.nl | www.ecoquickscan.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen	2
2.	WETTELIJK KADER	3
2.1	Gebiedsbescherming	3
2.1.1	Wet natuurbescherming	3
2.1.2	Natuurnetwerk Nederland	3
2.2	Soortbescherming	3
3.	TOETSING	4
3.1	Onderzoeksmethodiek	4
3.2	Beschermde gebieden	4
3.2.1	Wet natuurbescherming - gebiedsbescherming	4
3.2.2	Natuurnetwerk Nederland	4
3.3	Voorkomen van beschermde soorten	5
3.3.1	Vaatplanten	5
3.3.2	Grondgebonden zoogdieren	5
3.3.3	Vleermuizen	8
3.3.4	Vogels	9
3.3.5	Amfibieën	10
3.3.6	Reptielen	11
3.3.7	Vissen	12
3.3.8	Insecten (vlinders, libellen, kevers) en overige soortengroepen	13
4.	CONCLUSIE	14
4.1	Gebiedsbescherming	14
4.2	Soortenbescherming	14
4.3	Consequenties	14
4.4	Aanbevelingen	15

Bijlagen

Bijlage 1	Literatuurlijst
Bijlage 2	Wet natuurbescherming

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In Amstelveen (gemeente Amstelveen, provincie Noord-Holland) is aan Uilenstede 471-473 de realisatie van een studentenhotel beoogd. Aan ecologisch adviesbureau *ECOquickscan* is gevraagd te beoordelen of deze activiteit effect heeft op de flora en fauna op en rond de locatie. De voorliggende rapportage beschrijft de effecten op de aanwezige flora en fauna en geeft inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze locatie.

Ligging (rood omlijnd) en indrukken van het plangebied; braakliggend, verruigd, natuurlijk terrein. (bron luchtfoto: Google)

Voor de ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden moet er eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de natuurwetgeving. Er zal bij deze activiteit rekening gehouden moeten worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de te verwachten effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Het plangebied aan Uilenstede 471-473 bevindt zich aan de rand van de bebouwde kom van Amstelveen in de wijk Uilenstede. Het plangebied ligt aan de rand van de Campus Uilenstede, welke zich ten noorden en westen van de locatie uitstrekt. Ten noorden van de campus bevindt zich Amsterdam. Ten oosten en zuiden van het plangebied ligt de wijk Kronenburg.

De locatie ligt ingeklemd tussen de campus en Kronenburg, in de kruising van de Laan van Kronenburg met Uilenstede, op een braakliggend terrein. Zowel ten zuiden als ten oosten van het plangebied liggen bedrijven. Ten noorden en westen liggen studentenwoningen. Tevens ligt ten westen en zuidwesten van het plangebied een waterpartij. Het plangebied zelf betreft een braakliggend terrein (grasland) met een deel van een waterpartij (de waterpartij loopt verder door naar het zuiden). Op het braakliggende terrein groeit voornamelijk een kruidachtige vegetatie. De waterpartij in het plangebied zal worden gedempt. Op het naastgelegen perceel (westzijde) groeit tegen de erfgrans een rij forse bomen. Deze maken geen deel uit van de ontwikkeling.

Binnen het plangebied is de bouw van een studentenhotel beoogd. Ten behoeve van de bouw zal alle aanwezige vegetatie worden verwijderd en de waterpartij worden gedempt. De bomenrij op het naastgelegen perceel blijft behouden.

Impressie van de beoogde ontwikkeling (concept-ontwerp).

2. WETTELIJK KADER

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming is geregeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. In bijlage 2 is een uitgebreidere toelichting opgenomen bij de soort- en gebiedsbescherming zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Wet natuurbescherming

De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000).

Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als Natuurnetwerk Nederland niet verankerd in de Wet natuurbescherming, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 Soortbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten.

Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten.

Tevens kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht, zowel voor soorten als hun (beschermde) leefgebied.

3. TOETSING

3.1 Onderzoeksmethodiek

Voor de ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden moet er eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de natuurwetgeving (zie hoofdstuk 2). Er zal bij deze activiteit rekening gehouden moeten worden met de beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een veldverkenning, worden uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Vervolgens zijn voor alle (mogelijke) aanwezige beschermde soorten de effecten en eventuele gevolgen voor de beoogde ingreep beschreven.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 2016) en op websites gepubliceerde verspreidingsgegevens van bijvoorbeeld Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (RAVON, Zoogdierverseniging, etc.). Deze bronnen vermelden betrouwbare soortgegevens op basis van uurhokken (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het zeer globale gegevens betreft.

Op 20 september 2018 heeft er een veldverkenning plaatsgevonden. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van het plangebied en haar omgeving voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Beschermde gebieden

In het kader van de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 2 en de aanwijzing als Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet worden getoetst of er ter plaatse van de activiteit sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde habitattypen, habitatsoorten en/of kernkwaliteiten. De beoogde activiteit kan hierop effecten hebben.

3.2.1 Wet natuurbescherming - gebiedsbescherming

Het plangebied te Amstelveen ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied ligt op ongeveer 7 km afstand en betreft het Natura 2000-gebied 'Botshol' (Habitatrichtlijngebied).

De beoogde plannen hebben betrekking op een relatief kleine oppervlakte welke zich in een stedelijke omgeving bevindt en op flinke afstand van het Natura 2000-gebied 'Botshol'. Hierdoor is een relatie met de aangewezen soorten en habitats van de beschermde gebieden afwezig. Negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Botshol' zijn dan ook uit te sluiten.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Dichterbij het plangebied liggen gebieden die zijn aangewezen als NNN, maar niet als Natura 2000-gebied. Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), maar wel ongeveer

op 400 meter van de NNN. Er zijn alleen lokaal effecten op flora en fauna te verwachten. Doordat het plangebied op enige afstand van de NNN ligt, het braak ligt en gezien het bebouwde karakter van de tussenliggende omgeving ontbreekt een relatie met dit gebied.

3.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 3 moet worden getoetst of er ter plaatse van de activiteit sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde activiteit kan biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Het plangebied betreft een grotendeels braakliggend terrein waar weinig beheer op plaatsvindt. Van de vaatplanten die aanwezig zijn overheersen vooral ruderaal - en ruigtesoorten zoals bijvoet, distels, klaversoorten, boerenwormkruid en teunisbloem. In de noord- en westranden groeit gewone braam (*Rubus fruticosus*) en brandnetel (*Urtica dioica*). In deze delen is ook veel opslag van jonge boompjes, zoals hazelaar en esdoorn aanwezig. Naast deze soorten komen onder andere ook smalle weegbree (*Plantago lanceolata*) en gewoon duizendblad regelmatig voor op deze locatie.

Lijst van waargenomen planten:

Ereprijs (*Veronica chamaedrys*), rolklaver (*Lotus spec.*), grote klis (*Arctium lappa*), melde (*Atriplex spec.*), wilgenroosje (*Chamerion angustifolium*), schijnkamille (*Anthemis spec.*), gewoon biggenkruid (*Hypochaeris radicata*), schietwilg (*Salix alba*), lisdodde (*Typha spec.*), jacobskruiskruid (*Jacobaea vulgaris*), melkdistel (*Sonchus oleraceus*), leverbloem (*Hepatica nobilis*), zwart tandzaad (*Bidens frondosa*), kattenstaart (*Lythrum spec.*), zwarte nachtschade (*Solanum nigrum*), vergeet-me-nietje (*Myosotis spec.*), wolfspoot (*Lycopus europaeus*), hoenderbeet (*Lamium amplexicaule*), esdoorn (*Acer spec.*), gewone braam (*Rubus fruticosus*), brandnetel (*Urtica dioica*), smalle weegbree (*Plantago lanceolata*), bijvoet (*Artemisia vulgaris*), akkerdistel (*Cirsium arvense*), witte klaver (*Trifolium repens*), gewoon duizendblad (*Achillea millefolium*), rode klaver (*Trifolium pratense*), boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*), hondsdrif (*Glechoma hederacea*), hazelaar (*Corylus avellana*) en teunisbloem (*Oenothera spec.*).

Bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Het terrein verloopt van noord(west) tot zuid(oost) van zandig tot drassig en is niet buitengewoon voedselarm of voedselrijk. De vegetatie is te kenmerken als ruig en kruidig. Ook staan er geen bouwwerken in het plangebied waar bijzondere soorten op kunnen groeien. Beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten zijn niet beschermd in de Wet natuurbescherming, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft. Deze zijn echter niet waargenomen in het plangebied.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 2016) en zoogdierverspreiding.nl komen in de omgeving van het plangebied soorten voor als woelrat (*Arvicola terrestris*), rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), aarmuis (*Microtus agrestis*), veldmuis

(*Microtus arvalis*), dwergmuis (*Micromys minutus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), haas (*Lepus europeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), egel (*Erinaceus europeus*), gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), vos (*Vulpes vulpes*) en ree (*Capreolus capreolus*); waarvoor de provincie Noord-Holland een vrijstelling kent. Omdat het plangebied braak ligt en er een stuk ruigte met braamstruwelen aanwezig is en de locatie nabij het buitengebied is gelegen, zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als egel en (spits)muizen niet uit te sluiten. Voor deze soorten kent de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Tevens komen in de omgeving de volgende nationaal beschermde soorten voor als eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), waterspitsmuis (*Neomys fodiens*), boommarter (*Martes martes*), steenmarter (*Martes foina*), hermelijn (*Mustela erminea*), wezel (*Mustela nivalis*) en bunzing (*Mustela putorius*) en de internationaal beschermde soort bever (*Castor fiber*).

Eekhoorn

De eekhoorn verplaatst zich bijna geheel door de bomen. De eekhoorn wordt binnenstedelijk veel waargenomen in parken met oude bomen en voldoende dichte ondergroei. In het plangebied staan geen bomen. De aanwezigheid van de soort kan worden uitgesloten.

Waterspitsmuis

Het leefgebied van de waterspitsmuis bestaat uit schoon, niet te voedselrijk water met relatief veel watervegetatie en ruige begroeiing op de oevers. Waterkwaliteit is een belangrijke eis die de waterspitsmuis aan haar leefomgeving stelt.

De ruige begroeiing is wel aanwezig langs de oever van de waterpartij, maar het betreft stilstaand water en is relatief troebel waardoor de kwaliteit niet voldoende is voor deze kritische soort. Het is dan ook niet aannemelijk dat deze zwaar beschermde muizensoort geschikt leefgebied vindt in het plangebied.

De waterpartij, duidelijk is te zien dat het water enigszins bruin van kleur en vrij troebel is.

Marterachtigen

Boommarter

De boommarter komt in de omgeving voor. In tegenstelling tot de eekhoorn beweegt deze boombewonende soort zich ook over de grond voort. De boommarter gebruikt voornamelijk boomholtes, roofvogelnesten, heksenbezem, brede takken, maar ook holen onder grond van konijn, vos of das als slaapplek. Alleen in de zoogtijd (maart tot juni) en in de winter worden deze plaatsen (soms) langere tijd gebruikt. Indien er geen geschikte verblijfplaatsen in de omgeving aanwezig zijn, kan de boommarter ook in bebouwing in de directe omgeving van bos een verblijfplaats maken. De boommarter is actief in de schemering en gedurende de nacht en jaagt dan voornamelijk op vogels en zoogdieren in bomen en op de grond. Naast zoogdieren en vogels worden ook amfibieën, insecten en vruchten gegeten.

Steenmarter

Ook de steenmarter komt in de omgeving voor. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied tal van schuilplaatsen, zoals in takkenhopen, boomholtes, dichte struwelen, op zolders en in kruipruimten; slechts een gering aantal hiervan wordt regelmatig gebruikt. In de zoogtijd van de jongen (maart t/m juni) worden schuilplaatsen wel permanent gebruikt. Vaak huist de steenmarter ook in ruimtes onder daken, een opening van 5 à 6 cm is daartoe voldoende. De soort klimt gemakkelijk, zowel in bomen als tegen gevels en muren. Het voedsel wordt gezocht langs lijnvormige elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen.

Kleine marterachtigen

Hermelijnen leven vooral in kleinschalige en structuurrijke landschappen met veel natuurlijke elementen en overgangen. Er is een duidelijke binding met vochtige/natte terrein en oppervlaktewater. Wezels leven in gevarieerd en structuurrijk terrein met afwisseling van bosschages, zoals ruig grasland en rietland bij water, op (boeren) erven en in groene delen van oudere steden en dorpen. De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie. De omvang van het leefgebied varieert van tien tot enkele duizenden hectares, afhankelijk van het voedselaanbod.

Conclusie marterachtigen

Voorkomen van de boommarter, steenmarter, hermelijn, wezels of bunzing in het plangebied kan niet worden uitgesloten. Echter zijn er in het plangebied geen bomen aanwezig of dichte ruigten of bouwwerken waar een marterachtige een verblijfplaats kan hebben. Indien het plangebied deel uitmaakt van het foerageergebied van (een van) deze soorten zal het ontwikkelen van het plangebied geen effect hebben, aangezien er voldoende groen omheen ligt dat als foerageergebied kan dienen voor deze soorten.

Bever

Bevers leven in het overgangsgebied tussen land en water, zoals moerassen en langs beken en andere waterlichamen. De bever heeft een voorkeur voor rustige wateren omgeven door broekbos van onder andere wilg en es. Omdat voor de bever hout het voornaamste voedsel is, is de aanwezigheid van bossen op de oevers een vereiste voor leefgebieden. Daarnaast wordt hout gebruikt als bouw materiaal voor zijn burcht en dammen. De bever is nachtactief en houdt daarom van een relatief rustige, van mensen verwijderde omgeving.

Het water rond het plangebied staat in verbinding met de grote natuurlijke weidegebieden en waterlopen ten oosten en westen van Amstelveen. Echter is de omgeving van het plangebied niet natuurlijk genoeg en niet rustig genoeg om als leefgebied te kunnen dienen voor de bever. Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek geen sporen gezien in het plangebied en rond de waterpartij en de watergang in het naastgelegen park die zouden kunnen duiden op aanwezigheid van de bever in (de omgeving van) het plangebied. Aanwezigheid van de bever kan dan ook worden uitgesloten.

Conclusie

De voorstaande beschermde soorten (zonder vrijstelling) of hun verblijfplaatsen worden op basis van het aanwezige biotoop (braakliggend terrein met kruidachtige vegetatie met wat ruigte maar zonder bomen en omgeven door kantoor- en flatgebouwen) niet verwacht in het plangebied. Marterachtigen kunnen wel van het plangebied gebruik maken als foerageergebied, maar deze functie is niet essentieel voor deze soorten. Alle voorstaande soorten zijn gebonden aan meer natuurlijke habitats in groene delen van dorpen, het buitengebied en/of natuurgebieden of hebben voor hun verblijfplaats bomen of bouwwerken nodig. Deze habitats komen niet voor in het plangebied.

Andere, hierboven niet genoemde, nationaal of internationaal beschermde soorten worden op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen (braakliggend, verruigd terrein met een gevarieerde vegetatie, een aantal bomen en omgeven door kantoor- en flatgebouwen) niet verwacht.

3.3.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 2016) komen in de omgeving van het plangebied gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) en tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*) voor.

Vleermuizen zijn aan de hand van hun voorkeur voor verblijfplaats globaal onder te verdelen in twee groepen, gebouw- en boombewonende soorten. Ook zijn er soorten die beiden gebruiken als verblijfplaats. Daarnaast maken verschillende vleermuizen onderscheid tussen zomer- en winterverblijven. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis zijn het gehele jaar overwegend gebouwbewonende soorten, terwijl de rosse vleermuis alleen in boomholtes verblijft. Ruige dwergvleermuis, baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, watervleermuis en kleine dwergvleermuis maken zowel gebruik van gebouwen als van bomen (met uitzondering van de meervleermuis) in de zomermaanden. In de winter zitten deze soorten (met uitzondering van de ruige dwergvleermuis en de kleine dwergvleermuis) graag in ondergrondse ruimten zoals: mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, ijskelders en (kasteel)kelders.

Foerageergebied en vliegroutes

Binnen het plangebied en de directe omgeving is voor de meeste van de genoemde soorten vleermuizen geschikt foerageergebied aanwezig. Daarnaast kunnen de groenstructuren op de rand

van het plangebied een functie hebben als vliegroute voor diverse soorten vleermuizen; dergelijke vliegroutes vormen verbindingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied. Aantasting van vliegroutes kan leiden tot indirecte aantasting van verblijfplaatsen. Het (tijdelijk) onderbreken, als gevolg van de kap en/of het verplaatsen van bomen, van dergelijke vliegroutes kan een negatief effect hebben op potentiële vliegroutes van deze soorten.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen bebouwing of bomen aanwezig. Verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen en bomen kunnen worden uitgesloten.

3.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals merel (*Turdus merula*), koolmees (*Parus major*), roodborstje (*Erithacus rubecula*), houtduif (*Columba palumbus*), zanglijster (*Turdus philomelos*), ekster (*Pica pica*), zwarte kraai (*Corvus corone*), buizerd (*Buteo buteo*), halsbandparkiet (*Psittacula krameri*) en blauwe reiger (*Ardea cinerea*).

Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is (actieve broedplaatsen). De meeste soorten broeden in de periode van half maart tot half juli, echter buiten deze periode kunnen ook broedende vogels worden aangetroffen. Deze zijn, onverminderd de periode wanneer het broedgeval is, beschermd.

Jaarrond beschermde vogels

De provincie Noord-Holland heeft het beleid van RVO, opgesteld onder de Flora- en faunawet, ten aanzien van jaarrond beschermde soorten overgenomen. Dat betekent dat van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen) het gehele jaar door beschermd zijn. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*));
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek (*Corvus frugilegus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus (*Passer domesticus*));
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), ooievaar (*Ciconia ciconia*), kerkuil (*Tyto alba*), oehoe (*Bubo bubo*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*));
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd (*Buteo buteo*), havik (*Accipiter gentilis*), sperwer (*Accipiter nisus*), wespendif (*Pernis apivorus*), zwarte wouw (*Milvus migrans*) en ransuil (*Asio otus*)).

Van de jaarrond beschermde vogelsoorten (LNV, 2009) kunnen verschillende soorten roofvogels, zoals buizerd en sperwer, ook in bomen in of aan de rand van de bebouwde kom of op binnenstedelijke locaties broeden. In het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig.

Nesten van boom- of gebouwbewonende jaarrond beschermde vogels zijn dan ook uit te sluiten. Aan de westrand is wel een park aanwezig met volwassen bomen. Hier is een buizerd waargenomen tijdens het veldbezoek die hier langere tijd (gedurende zeker 1,5 uur) rondvloog, riep en verschillende malen neerstreek. Het is mogelijk dat er een nest in een van de bomen buiten het plangebied aanwezig is. Echter kon deze bij inspectie (vanaf de grond) niet worden waargenomen. De werkzaamheden zullen hier in ieder geval geen effect op hebben.

Niet jaarrond beschermde vogels

Naast de voorstaande vier categorieën is er nog een vijfde categorie (beschermde) vogels. Deze vogels beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze vogels (en hun broedplaatsen) zijn in principe buiten het broedseizoen niet beschermd. Alleen als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen zijn deze soorten wel jaarrond beschermd.

Binnen het plangebied is de aanwezigheid van broedplaatsen van vogels uit de vijfde categorie niet uit te sluiten. Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

3.3.5 Amfibieën

RAVON verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied soorten voor als bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*), bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus*), meerkikker (*Pelophylax ridibundus*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*); waarvoor de provincie Noord-Holland een vrijstelling kent. Tevens komen in de omgeving de volgende nationaal beschermde soorten als alpenwatersalamander (*Mesotriton alpestris*) en vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*) en de internationaal beschermde soort rugstreeppad (*Epidalea calamita*) voor.

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander is voor de voortplanting gebonden aan water, maar is hier niet kieskeurig in. Indien er geen waterplanten aanwezig zijn worden ook afgevalen bladeren gebruikt voor de eiafzet. In de winter en de eerste drie levensjaren verblijft de alpenwatersalamander op het land. Hij heeft een voorkeur voor bebost gebied en houtwallen of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De westrand van het plangebied kan als kleinschalig en bebost getypeerd worden. Voorkomen van de alpenwatersalamander is echter op atlasblok weergegeven en de soort komt dan ook waarschijnlijk voor in het Amsterdamse Bos, De Middelpolder of het Amstelpark, allen nabijgelegen natuurgebieden met waterpartijen en bossen en de kleinschalige structuur waar de alpenwatersalamander zo van houdt. Er zijn wel waarnemingen uit stedelijk gebied, maar dit betreffen veelal uitgezette exemplaren (herkomst van dieren en levensvatbaarheid van deze populaties zijn onduidelijk). Voorkomen van natuurlijke populaties alpenwatersalamanders in de wateren in het plangebied is onwaarschijnlijk.

Vinpootsalamander

De vinpootsalamander prefereert zwak-zure permanente vennen, plassen en bospoelen en het natuurlijke verspreidingsgebied beperkt zich tot heidegebieden op hogere zandgronden in Noord-Brabant en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. Ook is er een populatie in Drenthe die begin 1970 daar is geïntroduceerd en zich heeft weten te handhaven. Alle overige waarnemingen/populaties zijn geïntroduceerd en betreffen zo genoemde niet wilde populaties (populaties die niet beschermd worden door de Wet natuurbescherming). De herkomst van deze individuen of populaties is vaak ook onduidelijk (kunnen buitenlandse dieren betreffen en daarmee niet genetisch verbonden aan de natuurlijk in Nederland voorkomende populaties). Ook de individuen/populaties in de regio Amsterdam zijn geïntroduceerd. De populaties in Amsterdam en omgeving, en dus ook in Amstelveen, vallen daarom niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.

Rugstreeppad

De rugstreeppad, een pioniersoort, gebruikt ondiepe, over het algemeen vegetatie-loze, watertjes als voortplantingswater en goed doorgraafbare grond als landhabitat. Het plangebied was wel deels zandig, maar dit deel was erg dichtgeslagen. Aangezien het veldbezoek plaats heeft gevonden na een lange periode van droogte, warmte en erg weinig regen was de grond erg droog. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat de grond goed vergraafbaar is voor de rugstreeppad. De overige delen waren dichtbegroeid met een kruidachtige vegetatie. De bodem is daardoor niet goed doorgraafbaar en er is dan ook geen geschikt landhabitat aanwezig in het plangebied. Het zuidelijke deel van het plangebied is wel drassig. Hier zijn na een regenbui plassen aanwezig die mogelijk geschikt kunnen zijn als voortplantingswater. Echter is het gezien de afwezigheid van geschikt landhabitat in het plangebied en de omgeving (parkachtig groen en bebouwing) niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad het plangebied gebruikt als verblijfplaats. Op basis van de aanwezige biotopen is de rugstreeppad uit te sluiten binnen het plangebied. Geadviseerd wordt wel om deze omstandigheid te voorkomen tijdens de bouwwerkzaamheden binnen het plangebied; de rugstreeppad kan gebieden, zoals braakliggende terreinen, in het voortplantingsseizoen in korte tijd ontdekken en bevolken.

Landbiotoop van algemene amfibieënsoorten

Aangezien algemene amfibieënsoorten zich waarschijnlijk wel in de waterpartij ten westen van het plangebied en wateren in de omgeving voortplanten, is het voorkomen van deze amfibieën niet uit te sluiten. Waarschijnlijk is het voorkomen wel beperkt tot de bruine kikker en gewone pad. Deze soorten gaan na de metamorfose op het land naar voedsel zoeken. Hierbij kunnen ze grote afstanden afleggen. Omdat de dieren op het land overwinteren, is het ook mogelijk dat er dieren in de winterperiode binnen het plangebied aanwezig zijn. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

3.3.6 Reptielen

Volgens RAVON zijn de nationaal beschermde soorten ringslang (*Natrix natrix*) en hazelworm (*Anguis fragilis*) en de internationaal beschermde soort zandhagedis (*Lacerta agilis*) incidenteel in de omgeving waargenomen.

Ringslang

De ringslang wordt in de regio Amsterdam waargenomen in de grotere stadsparken. De kernpopulaties bevinden zich ten oosten en zuiden van Amsterdam en dus in de omgeving van Amstelveen. Gezien de aanwezige habitats in het plangebied (water, houtwallen en grasland) kan het voorkomen van ringslang niet worden uitgesloten. Omdat er geen broedhopen aanwezig zijn, is het plangebied hoogstens in gebruik als foerageergebied. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de ringslang in het plangebied kan worden uitgesloten. Het plangebied is zeer geschikt leefgebied voor prooidieren voor de ringslang zoals amfibieën, haas, konijn, egel en (spits)muizen. Er is voldoende geschikt foerageergebied in de omgeving aanwezig voor de ringslang. De ontwikkeling van het plangebied zal geen negatieve effecten hebben op eventueel (in de omgeving) aanwezige ringslangen.

Overige soorten

De zandhagedis en hazelworm komen in natuurlijke gebieden voor. Omdat het plangebied in Amstelveen op de grens tussen de veenweidegebieden en de stad ligt en de verspreidingsgegevens op uurhokniveau worden weergegeven is het voorkomen van de hazelworm in deze omgeving enigszins vertekend. Verwacht wordt dat de hazelworm voorkomt in de polders ten oosten van Amstelveen. De zandhagedis leeft in duin- en heideterreinen. Stuifzand of heidebeplanting komt niet voor in het plangebied. Voorkomen van de zandhagedis kan worden uitgesloten.

Conclusie

Zandhagedis en hazelworm prefereren natuurlijkere leefgebieden en het voorkomen van deze soorten kan worden uitgesloten in het plangebied. Vanwege de aanwezigheid van water en de geschiktheid van het gebied voor prooidieren kan de aanwezigheid van ringslang in het plangebied niet worden uitgesloten. Echter betreft het alleen foerageergebied, voorkomen van verblijfplaatsen van de ringslang in het plangebied kan worden uitgesloten.

3.3.7 Vissen

De waterpartij ligt geïsoleerd van de omliggende wateren. Aanwezigheid van beschermde vissoorten in de waterpartij is dan ook niet waarschijnlijk. Echter is aanwezigheid, gezien de mogelijkheden van overdracht door vogels en tijdelijke connecties met doorlopende watergangen tijdens natte periodes, niet uit te sluiten. Volgens RAVON zijn de nationaal beschermde kwabaal (*Lota lota*) en de internationaal beschermde brakwatergrondel (*Pomatoschistus microps*) in de omgeving waargenomen.

Kwabaal

De kwabaal prefereert koel en zuurstofrijk water in rivieren, beken en meren (en soms estuaria). Voor de paai is een substraat van zand, grind of grove kiezels en een watertemperatuur rond de 4°C van belang. De paaigronden in rivieren liggen in de langzaam stromende zijstromen. Het plangebied bevat geen koel, zuurstofrijk water. De kwabaal vindt dus geen geschikt leefgebied in het plangebied. De soort wordt niet verwacht.

Brakwatergrondel

De brakwatergrondel, zoals zijn naam al zegt, leeft in brak tot licht brak water. De soort komt dan ook voornamelijk in de kustgebieden en estuaria voor op zand- en modderbodems. Het water in het plangebied is zoet. De brakwatergrondel kan niet in het water in het plangebied leven.

3.3.8 Insecten (vlinders, libellen, kevers) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten (zowel nationaal als internationale beschermd) binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het plangebied (braakliggend terrein ingesloten door bebouwing en parkachtige omgeving) voor. Alleen grote vos, iepenpage en gevlekte witsnuitlibel kunnen mogelijk leefgebied vinden in het plangebied.

Grote vos en iepenpage

Grote vos en iepenpage komen in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen voor, voornamelijk op iepen. Aangezien er geen bomen in het plangebied staan kan aanwezigheid van verblijfplaatsen van grote vos en iepenpage in het plangebied worden uitgesloten. Het is mogelijk dat het plangebied wel wordt gebruikt als foerageergebied.

Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel komt voor in en bij vegetatierijk water (vennen, duinplassen en laagveenmoeras), voornamelijk in laagveen. Het gebruik concentreert zich rond verlandingszones, bosplassen, heidevennen op zandgrond en randzones van hoogveen in het buitengebied. Het plangebied ligt in de bebouwde kom en op grote afstand van de veenweidegebieden. Aangezien het benodigde habitat ontbreekt, kan aanwezigheid van de gevlekte witsnuitlibel in het plangebied worden uitgesloten.

Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de afwezigheid van geschikte biotopen in het plangebied.

4. CONCLUSIE

Het plangebied Uilenstede 471-473 te Amstelveen betreft een braakliggend terrein waarop de bouw van een studentenhotel is beoogd.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden. Het plangebied te Amstelveen ligt niet in of nabij het NNN of een gebied dat is aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Wet natuurbescherming. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 3 moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals bruine kikker, gewone pad, egel en, algemeen voorkomende, (spits)muizen zijn beschermd, maar vallen onder een algemene vrijstelling van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. De provincie Noord-Holland kent wel een meldingsplicht voor de vrijgestelde soorten. De zorgplicht (zie bijlage 2) blijft onverminderd van toepassing.

Op basis van de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitattypen en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten worden er geen nationaal of internationaal beschermde planten- en/of diersoorten verwacht. Nader onderzoek naar eventueel binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten is dan ook niet nodig. Zoals al eerder vermeld kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.3 Consequenties

Een tweetal algemene voorwaarden is vanuit de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 3 altijd van toepassing:

- in het broedseizoen van vogels mogen, zonder controle voorafgaand door een ecooloog, de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. De start van werkzaamheden tijdens deze periode zouden kunnen leiden tot verstoring, beschadiging of vernieling van nesten, rustplaatsen en eieren. Alle vogels zijn beschermd. Storing van nesten is onder artikel 3.1 (Vogelrichtlijn) toegestaan mits niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor vogels die ook staan vermeld onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, inclusief Verdragen van Bern en Bonn) is verstoren niet toegestaan.

- op basis van de zorgplicht volgens artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Daarnaast moeten dieren de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - één richting op werken, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in voorjaar, zomer en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het dempen starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.

4.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming zijn er ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen kunnen open stootvoegen aangebracht worden in muren, of vleermuiskasten worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in het nieuw te bouwen hotel;
- er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen op >2,5 meter hoogte in de muur, of bij een steile dakvorm als dakpannen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden;
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse (autochtone) bes- en bloemdragende struiken en planten;
- voor insecten kan een insectenhotel geplaatst worden tegen de gevel of in de buitenruimte. Een insectenhotel is nuttig voor allerlei insecten en heeft tevens een educatieve functie;
- het aanleggen van een poel met natuurlijke oeverbeplanting, geïsoleerd van permanent watervoerende watergangen (indien de waterpartij is aangesloten op de omliggende watergangen). Dit kan positieve effecten hebben op het voorkomen van amfibieën.

Indien de waterpartij toch behouden blijft:

- het behouden van de geleidelijke overgang van de waterpartij naar het plangebied. Hierbij dient vegetatieontwikkeling in deze overgang gestimuleerd te worden. Dit kan positieve effecten hebben op het voorkomen van amfibieën.

BIJLAGE 1

Literatuurlijst

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden, 2016.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (Ravon)(redactie). De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey, Leiden, 2009.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion natuur, Utrecht, 2011.

Meijden, R. van der, Heukels' flora van Nederland, 23e druk, uitgeverij Wolters Noordhof, Groningen, 2005.

Ministerie van LNV, Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, 2009.

Websites:

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vleermuis.net

www.noord-holland.nl

www.rijksoverheid.nl

www.vlinderstichting.nl

BIJLAGE 2

Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming – gebiedsbescherming

Voor gebiedsbescherming is hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming bepalend. Indien gebiedsbescherming aan de orde is, zijn er verschillende stappen in onderzoek te onderscheiden; Voortoets en afhankelijk van de conclusie in de Voortoets een Verstorings- en Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling.

Bij een Voortoets komen de volgende onderdelen aan bod:

- beschrijving van de bestaande en nieuwe situatie. In het geval van een wijziging van bedrijfsactiviteiten het in beeld brengen van de bestaande situatie en gewijzigde bedrijfsactiviteiten;
- welke milieueffecten deze (bedrijfs)activiteiten hebben op de omgeving;
- welke van de soorten en habitats waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden, schade ondervinden;
- welke (bedrijfsmatige) activiteiten kunnen leiden tot effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Verstorings- en Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling:

Indien uit de Voortoets blijkt dat een ruimtelijke ingreep geen negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied dan is het onderzoek gereed. Indien uit de Voortoets blijkt dat de ruimtelijke ingreep een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied, maar zeker niet significant negatief dan moet een Verstorings- en Verslechteringstoets worden opgesteld. Indien uit de Voortoets blijkt dat de ruimtelijke ingreep een negatief effect heeft en mogelijk ook een significant negatief effect dan moet een Passende Beoordeling worden opgesteld.

Een Verstorings- en Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling is de basis voor de aanvraag van een vergunning.

Wet natuurbescherming – soortenbescherming

Voor soortbescherming is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, verdragen van Bern en Bonn) en nationaal beschermde soorten. Er zijn verbodsbepalingen opgenomen, bepalingen voor algemene vrijstelling en projectspecifieke ontheffingen en de belangen die aangetoond dienen te worden om een ontheffing te verkrijgen.

Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden, te vangen of opzettelijk te storen (tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort). Ook is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze vogels te vernielen of te beschadigen, nesten van vogels weg te nemen of eieren te rapen en deze eieren onder zich te hebben.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Het is verboden in het wild levende dieren (waaronder diverse vogelsoorten) van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk te verstoren, eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen of voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. Ook is het verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten (artikel 3.10)

Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage van de Wet natuurbescherming, onderdeel A, opzettelijk te doden of te vangen, of vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Ook is het verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage van de Wet natuurbescherming, onderdeel B, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Naast de bovenstaand beschreven verboden kent de Wet natuurbescherming ook een zorgplicht. In artikel 1.11 is opgenomen dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat schadelijke handelingen achterwege blijven, dan wel noodzakelijke maatregelen getroffen worden om die schadelijke gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Procedurele consequenties

Voor ruimtelijke ingrepen is het van belang te toetsen of er allereerst sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen. Voor Vogelrichtlijnsoorten is het bijvoorbeeld van belang te beoordelen of een verstoring van wezenlijke invloed is. Voor de nationaal beschermde soorten zijn er per provincie lijsten opgesteld met soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt. Over het algemeen zijn dit de meer algemeen voorkomende soorten zoals het konijn of de vos.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van beschermde soorten, is ontheffing ex. artikel 3.3, 3.8 en/of 3.10 van de Wet natuurbescherming nodig van Gedeputeerde Staten. Het uitvoeren van een ruimtelijke ingreep, indien er sprake is van een overtreding van één van de bovenstaand beschreven verbodsbepalingen, kan door middel van een goedgekeurde gedragscode of een verkregen ontheffing. Een gedragscode geldt voor zowel de internationaal beschermde soorten als de nationaal beschermde soorten.

In een gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd.

Voor een ontheffing zijn procedurele consequenties afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Er zijn drie soorten verbodsbepalingen en gekoppeld aan deze bepalingen zijn er ook drie verschillende beschermingsregimes:

- Soorten van de Vogelrichtlijn;
- Soorten van de Habitatrichtlijn, verdrag van Bern en/of Bonn;
- Nationaal beschermde soorten.

Voor het verkrijgen van een ontheffing moet als eerste een belang worden aangetoond op grond waarvan een ontheffing kan worden verkregen voor het overtreden van de verbodsbepalingen.

Voor Vogelrichtlijnsoorten moet een belang worden aangetoond zoals opgenomen in de Vogelrichtlijn. Voor ruimtelijke ingrepen zijn dat:

- volksgezondheid of openbare veiligheid;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna.

Voor Habitatrichtlijnsoorten en soorten van Bern en Bonn:

- bescherming van de wilde flora of fauna, of instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor nationaal beschermde soorten:

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.